

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2001 vp

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomus vuodelta 2000

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä huhtikuuta 2001 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomuksen vuodelta 2000 (K 4/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- hallintoneuvoston puheenjohtaja, kansanedustaja Ilkka Kanerva ja yliasiamies Aatto Prihti, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra.

SITRASTA

Sitra on itsenäinen julkisoikeudellinen rahasto, josta eduskunta vastaa. Sitra pyrkii tutkimuksen, innovatiivisen toiminnan ja koulutuksen ja yritysrahoituksen keinoin edistämään Suomen taloudellista hyvinvointia. Sitran toiminta rahoitetaan peruspääoman ja yritysrahoituksen tuotoilla.

Keväällä 2000 hyväksyttiin Sitran toiminnan linjauksia määrittelevä ja vuodet 2001—2003 käsittävä strategia. Strategiassa korostetaan Sitran roolia edelläkävijäorganisaationa, joka toiminnassaan pyrkii suomalaisten hyvinvoinnin lisäämiseen kehittämällä ratkaisuja muun muassa aluekehitykseen yleensä ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten ongelmiin.

Vuonna 2000 Sitrassa tehtyjen rahoituspäätösten markkamäärä yli kaksinkertaistui 599 miljoonaan markkaan. Tehtyihin päätöksiin liittyvien sopimusten perusteella suoritettiin maksatuksia 260 miljoonaa markkaa, mikä oli yli kymmenen prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Hallituksen toimintakertomuksen mu-

kaan näillä näkymin Sitran toiminta jatkuu vilkkaana myös vuonna 2001.

Rahaston tilivuoden 2000 ylijäämä oli noin 1 186 miljoonaa markkaa. Rahaston taloudelliseen tulokseen vaikuttivat erittäin myönteisesti sijoitustoiminnan osakkeiden myyntivoitot sekä yritysrahoituksen rahastosijoitusten tuotot.

Hallintoneuvosto päätti hallituksen esityksen mukaisesti siirtää tilivuoden 2000 ylijäämästä 400 miljoonaa markkaa peruspääoman lisäykseksi, jolloin peruspääoma nousee 1 000 miljoonasta markasta 1 400 miljoonaan markkaan. Loput ylijäämästä eli noin 786 miljoonaa markkaa lisättiin edellisten tilikausien ylijäämään.

Rahaston peruspääoman nimellisarvo 1 000 miljoonaa markkaa tilivuoden lopussa oli markkina-arvoltaan 6 300 miljoonaa markkaa. Kotimaiset ja kansainväliset osake- ja korkosijoitukset muodostavat valtaosan peruspääomasijoituksista. Pieni osa sijoituksista on kiinteistöissä ja pääomarahastoissa. Osake- ja korkosijoitusten hoito on annettu ulkopuolisille kotimaisille ja ulkomaisille omaisuudenhoitajille.

Sitran taloudelliset voimavarat ovat viime vuosina merkittävästi vahvistuneet.

Hallintoneuvoston käsityksen mukaan rahaston talous on vakaalla pohjalla ja toiminta on hyvin hoidettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sitran kunnianhimoisena tavoitteena on vaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen siten, että Suomi vuonna 2010 olisi kolmen menestyksekkäimmän kansakunnan joukossa. Sitra toteuttaa tehtäväänsä tutkimuksella, innovatiivisella toiminnalla, koulutuksella sekä yritysrahoituksella.

Sitran hallituksen toimintakertomuksen mukaan Sitran tutkimus- ja innovatiivisten hankkeiden sekä koulutusohjelmien tavoitteena on tunnistaa ja osoittaa yhteiskunnan edessä olevia muospaineita, saattaa ne päättäjien ja kansalaisten tietoon sekä luoda ja kokeilla uusia toimintamalleja kansallisten menestysstrategioiden kehittämiseksi.

Kertomuksen mukaan taloudellisen kasvun vauhdittuessa niin sanotun uuden talouden alueella kansallisia ongelmia on ilmennyt niin aluekehityksessä kuin ihmisten syrjäytymisvaaran kasvussakin.

Valiokunta pitää tärkeänä, että Sitra jatkaa tulevaisuudessakin aloittamiaan innovatiivisia ko-keiluhankkeita, joilla yritetään löytää uusia malleja edellä mainittujen haasteiden ratkaisemiseksi.

Yritysrahoituksessa siirrytään yhä aikaisemman vaiheen rahoitukseen, koska yksityistä pääomaa hakeutuu jo siemenvaiheenkin yrityksiin. Sitra ottaa sellaisia riskejä, joita kaupalliset sijoittajat eivät halua ottaa. Jokaiselle sijoitukselle asetetaan tuottotavoite, vaikka tärkein ta-

voite ei olekaan sijoitusten mahdollisimman hyvä tuotto.

Valiokunta pitää tärkeänä, että yhteistyö julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa on tiivistä ja saumatonta. Kertomuksen mukaan Sitran ja Tekesin yhteistoiminnassa saavutettiin kertomusvuoden aikana erittäin lupaavia tuloksia. Kun eri toimijat toteuttavat heille annettuja tehtäviään, rahoitusketjun tulee olla aukoton, jotta lupaavat hankkeet eivät kaadu rahoituksen keskeytymiseen.

Rahaston taloudelliset voimavarat ovat vahvat, joten niiden puolesta se voi toteuttaa tehtäväänsä erinomaisesti. Sijoitustoiminnan osakkeiden myyntivoitot sekä yritysrahoituksen rahastosijoitusten tuotot vaikuttivat erittäin myönteisesti rahaston taloudelliseen tulokseen. Sitran toiminnan taloudellisena perustana on korotuksen jälkeen 1 400 miljoonan markan suuruinen peruspääoma, joka on sijoitettava turvaavasti ja tuottavasti. Sijoitusten tulee olla riittävästi hajautettu, jotta turvaavuus toteutuu myös taloudellisesti epävakaina aikoina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että tämä mietintö lähetetään tiedoksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran hallintoneuvostolle.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Leena Luhtanen /sd	Pekka Kuosmanen /kok
vpj.	Mari Kiviniemi /kesk	Mika Lintilä /kesk
jäs.	Janina Andersson /vihr	Olli Nepponen /kok
	Jouni Backman /sd	Antti Rantakangas /kesk
	Susanna Huovinen /sd	Mauri Salo /kesk
	Mikko Immonen /vas	Juhani Sjöblom /kok
	Reijo Kallio /sd	vjäs. Veijo Puhjo /vas.
	Marja-Leena Kemppainen /kd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.